

(برای یک جلسه از درس، برای مثال ۲ ساعت از کلاس درس در یک هفته)

دانشکده: بهداشت	گروه آموزشی: خدمات بهداشتی و آموزش بهداشت	مقطع و رشته‌ی
تحصیلی: کارشناسی ارشد آموزش بهداشت		
نام درس: جامعه‌شناسی سلامت	تعداد واحد: ۲	نوع واحد: نظری
زمان برگزاری کلاس: روز شنبه	ساعت: ۱۰-۱۲	پیش‌نیاز: ندارد
تعداد دانشجویان: ۷	مستول درس: دکتر مرتضی منصوریان	مکان برگزاری: دانشکده بهداشت
شرح درس: (لطفاً شرح دهید)		
مدرسین (به ترتیب حروف الفبا):		

هدف کلی: (همان هدف بینابینی طرح دوره است)

۱. تایخچه نقش جامعه‌شناسی در ارتقا سلامت را شرح دهند .
۲. تعریف و ابعاد جامعه‌شناسی سلامت و عوامل موثر بر سلامت طبقه اجتماعی، درآمد، مسکن، اشتغال و جنسیت و... را شرح دهند .
۳. محیط جامعه و سلامت و بیماری را شرح دهند .
۴. مولفه‌های اجتماعی ارتقا سلامت (فرهنگ، ارزش‌ها، هنجار، رفتار اجتماعی، وجدان جمعی، تغییرات، سازمان، پایگاه، نهاد، کنترل، تحرک، نظم اجتماعی) را شرح دهند.
۵. جامعه‌پذیری و ارتقا سلامت (زمینه‌ساز سبک زندگی سالم) بازی، سرگرمی و ... را شرح دهند .
۶. نقش جامعه هنر و ارتقا سلامت را شرح دهند
۷. تاثیر عوامل فرهنگی در تصمیمات بهداشتی و ارتقا سلامت را شرح دهند .
۸. شاخص‌های کمی و کیفی جامعه‌شناسی سلامت را شرح دهند.
۹. مشکلات و تنگناهای اجتماعی در کشور‌های در حال توسعه را شرح دهند.
۱۰. نقش انحراف، بیماری‌های اجتماعی و آسیب‌های اجتماعی در سلامت را شرح دهند

اهداف رفتاری جلسه اول:

در پایان درس از فراگیر انتظار می‌رود:

- تاریخچه جامعه شناسی سلامت در جهان را ذکر نماید. (هدف شناختی)
- تاریخچه جامعه شناسی سلامت در ایران را ذکر نماید. (هدف شناختی)
- دلایل اهمیت جامعه شناسی سلامت.. را فهرست کند. (هدف شناختی)
- نقش جامعه شناسی سلامت در ارتقا سلامت را ذکر نماید. (هدف شناختی)

جدول زمان‌بندی ارائه‌ی مطالب

ارزشیابی	شیوه‌ی تدریس	رئوس مطالب	موضوع درس	جلسه ۱ مدت زمان (دقیقه)
پرسش و پاسخ	سخنرانی و بحث گروهی	مقدمه و ذکر دلایل اهمیت جامعه شناسی سلامت	تاریخچه جامعه شناسی سلامت در جهان	۱۵
پرسش و پاسخ	سخنرانی و بحث گروهی	تاریخچه جامعه شناسی سلامت در جهان	تاریخچه جامعه شناسی سلامت در ایران	۲۰
پرسش و پاسخ	سخنرانی و بحث گروهی	تاریخچه جامعه شناسی سلامت در ایران	دلایل اهمیت جامعه شناسی سلامت	۲۰
پرسش و پاسخ	سخنرانی و بحث گروهی	محور های اصلی جامعه شناسی سلامت	نقش جامعه شناسی سلامت در ارتقا سلامت	۳۰

اهداف رفتاری جلسه دوم:

در پایان درس از فراگیر انتظار می‌رود
تعریف و ابعاد جامعه‌شناسی سلامت

- تعاریف جامعه‌شناسی سلامت را شرح نماید. (هدف شناختی)
- ابعاد جامعه‌شناسی سلامت را شرح نماید. (هدف شناختی)
- رویکرد های مختلف به سلامت و بیماری را شرح دهد

جدول زمان‌بندی ارائه‌ی مطالب

ارزشیابی	شیوه‌ی تدریس	رئوس مطالب	موضوع درس	جلسه ۲ مدت زمان (دقیقه)
پرسش و پاسخ	سخنرانی و بحث گروهی	تعاریف جامعه‌شناسی سلامت	تعاریف جامعه‌شناسی سلامت	۲۰
پرسش و پاسخ	سخنرانی و بحث گروهی	کاربرد نظری کاربرد عملی	ابعاد جامعه‌شناسی سلامت	۲۰
پرسش و پاسخ	سخنرانی و بحث گروهی	مدل های بیماری و سلامت پیش از تولد پزشکی مدرن مدل زیستی پزشکی رویکرد اجتماعی سلامت رویکرد های کثرت‌گرا ظهور معیارهای ترکیبی در زمینه سلامت	رویکرد های مختلف به سلامت و بیماری	۶۰

اهداف رفتاری جلسه سوم:

در پایان درس از فراگیر انتظار می‌رود
انواع نظریه‌های مهم در جامعه‌شناسی سلامت را نام ببرد
نظریه تکاملی را شرح دهد
نظریه کنش متقابل نمادی را شرح دهد
نظریه کارکرد گرایی را شرح دهد
نظریه تضاد را شرح دهد

جدول زمان‌بندی ارائه‌ی مطالب

ارزشیابی	شیوه‌ی تدریس	رئوس مطالب	موضوع درس	جلسه ۳ مدت زمان (دقیقه)
پرسش و پاسخ	سخنرانی و بحث گروهی	نظریه کنش متقابل نمادی نظریه تکامل - کارکرد گرایی - تضاد	نظریه‌های مهم	۲۰
پرسش و پاسخ	سخنرانی و بحث گروهی	پیشرفت و ترقی تنازع انواع	نظریه تکاملی	۲۰
پرسش و پاسخ	سخنرانی و بحث گروهی	فهم مشترک کنش متقابل	نظریه کنش متقابل نمادی	۲۰
پرسش و پاسخ	سخنرانی و بحث گروهی	وظیفه و نقش هر یک از اجزاء تشکیل دهنده کل	نظریه کارکرد گرایی	۲۰
پرسش و پاسخ	سخنرانی و بحث گروهی	قدرت حرفه پزشکی ماهیت نهاد پزشکی	نظریه تضاد	۲۰

اهداف رفتاری جلسه چهارم :

در پایان درس از فراگیر انتظار می رود

تاثیر در آمد بر سلامت و ارتقا سلامت را شرح دهد (هدف شناختی)

تاثیر مسکن بر سلامت و ارتقا سلامت را شرح دهد (هدف شناختی)

تاثیر اشتغال بر سلامت و ارتقا سلامت را شرح دهد (هدف شناختی)

جدول زمان بندی ارائه‌ی مطالب

ارزشیابی	شیوه‌ی تدریس	رئوس مطالب	موضوع درس	جلسه ۳ مدت زمان (دقیقه)
پرسش و پاسخ	سخنرانی و بحث گروهی	هزینه - اثربخشی سلامت هزینه - فایده سلامت	اقتصاد سلامت و ارتقا سلامت	۳۰
پرسش و پاسخ	سخنرانی و بحث گروهی	مسکن بهداشتی و ارتقا سلامت اجاره و هزینه های مسکن	مسکن بهداشتی و ارتقا سلامت	۳۰
پرسش و پاسخ	سخنرانی و بحث گروهی	اشتغال و سلامت جسمی اشتغال و سلامت روانی مشکلات حرفه ای مشاغل بیکاری فشار شغلی	اشتغال	۴۰

اهداف رفتاری جلسه پنجم:

در پایان درس از فراگیر انتظار می‌رود:

- تاثیر شبکه های اجتماعی بر سلامت و ارتقا سلامت را شرح دهد (هدف شناختی)
- تاثیر جنسیت بر سلامت و ارتقا سلامت را شرح دهد (هدف شناختی)

جدول زمان‌بندی ارائه‌ی مطالب

ارزشیابی	شیوه‌ی تدریس	رئوس مطالب	موضوع درس	جلسه ۴ مدت زمان (دقیقه)
پرسش و پاسخ	سخنرانی و بحث گروهی	شبکه های اجتماعی روابط و پیوند ها شبکه های اجتماعی و حمایت اجتماعی روابط اجتماعی مثبت روابط اجتماعی منفی سرمایه اجتماعی	شبکه های اجتماعی	۴۰
پرسش و پاسخ	سخنرانی و بحث گروهی	تفاوت های جنسیتی تبعیین تفاوت های جنسیتی در زمینه سلامت و بیماری تبیین اجتماعی تبیین زیست شناختی تبیین رفتاری	جنسیت	۶۰

اهداف رفتاری جلسه ششم:

در پایان درس از فراگیر انتظار می‌رود:

- نقش محیط جامعه در سلامت را شرح دهد (هدف شناختی)

به نام خداوند جان آفرین

دانشگاه علوم پزشکی ایران
مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی
واحد برنامه‌ریزی آموزشی
طرح درس (Lesson Plan)

- نقش محیط جامعه در بیماری را شرح دهد (هدف شناختی)

جدول زمان‌بندی ارائه‌ی مطالب

ارزشیابی	شیوه‌ی تدریس	رئوس مطالب	موضوع درس	جلسه ۵ مدت زمان (دقیقه)
پرسش و پاسخ	سخنرانی و بحث گروهی	ساختار مذهبی جامعه ساختار جمعیتی جامعه ساختار قومیتی جامعه کنترل جمعیت تنظیمی خانواده	نقش محیط جامعه در سلامت	۵۰
پرسش و پاسخ	سخنرانی و بحث گروهی	نقش مذهب در پیشگیری از بیماری کنترل جمعیت تنظیمی خانواده وضعیت تاهل و بیماری و مرگ نژاد و مرگ و میر و بیماری‌ها	نقش محیط جامعه در بیماری	۵۰

اهداف رفتاری جلسه هفتم:

در پایان درس از فراگیر انتظار می‌رود:

به نام خداوند جان آفرین

دانشگاه علوم پزشکی ایران
مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی
واحد برنامه‌ریزی آموزشی
طرح درس (Lesson Plan)

- مولفه های اجتماعی ارتقا سلامت را نام ببرد (هدف شناختی)
- نقش فرهنگ بر سلامت و ارتقا سلامت را شرح دهد (هدف شناختی)
- نقش ارزش ها بر سلامت و ارتقا سلامت را شرح دهد (هدف شناختی)

جدول زمان بندی ارائه ی مطالب

ارزشیابی	شیوه ی تدریس	رئوس مطالب	موضوع درس	جلسه ۶ مدت زمان (دقیقه)
پرسش و پاسخ	سخنرانی و بحث گروهی	اصول مدارس ارتقا یافته	مولفه های اجتماعی سلامت	۴۰
پرسش و پاسخ	سخنرانی و بحث گروهی	شرایط و ویژگی های مدارس ارتقا یافته	فرهنگ	۴۰
پرسش و پاسخ	سخنرانی و بحث گروهی	برنامه اجرای ارتقا سلامت مدارس در کشور	ارزش ها	۳۰

اهداف رفتاری جلسه هشتم:

در پایان درس از فراگیر انتظار می رود:

- جامعه پذیری را تعریف دهد (هدف شناختی)
- انواع نقش های اجتماعی و ارتباط نقش اجتماعی با آموزش و ارتقا سلامت را شرح دهد (هدف شناختی)
- الگو های نقش را شرح دهد (هدف شناختی)
- هدف های اجتماعی شدن را نام ببرد (هدف شناختی)

جدول زمان بندی ارائه‌ی مطالب

ارزشیابی	شیوه‌ی تدریس	رئوس مطالب	موضوع درس	جلسه ۷ مدت زمان (دقیقه)
پرسش و پاسخ	سخنرانی و بحث گروهی	تعریف اهمیت نقش خانواده و جامعه	جامعه پذیری	۳۰
پرسش و پاسخ	سخنرانی و بحث گروهی	محول محقق	انواع نقش های اجتماعی	۲۵
پرسش و پاسخ	سخنرانی و بحث گروهی	پایگاه اجتماعی گروه های مرجع	الگو های نقش	۲۵
پرسش و پاسخ	سخنرانی و بحث گروهی	درک مهارت ها برقراری ارتباط ارضاء نیازهای جسمانی فراگیری ارزش ها نظریه خود ایینه ای نظری دیگری تعمیم یافته	هدف های اجتماعی شدن	۳۰

اهداف رفتاری جلسه هشتم:

در پایان درس از فراگیر انتظار می‌رود:

- نقش هنر در ارتقا سلامت را شرح دهد. (هدف شناختی)
- رسانه ای جمعی و آموزش در آموزش و ارتقا سلامت را شرح دهد (هدف شناختی)
- نقش شبکه ای اجتماعی در آموزش و ارتقا سلامت را شرح دهد. (هدف شناختی)
- نقش شبکه های اجتماعی در اجتماعی شدن سلامت را شرح دهد. (هدف شناختی)

جدول زمان بندی ارائه ی مطالب

ارزشیابی	شیوه ی تدریس	رئوس مطالب	موضوع درس	جلسه ۸ مدت زمان (دقیقه)
پرسش و پاسخ	سخنرانی و بحث گروهی	- نقش هنر در ارتقا سلامت	رسانه و ارتقا سلامت	۲۰
پرسش و پاسخ	سخنرانی و بحث گروهی	- رسانه ای جمعی	رسانه های جمعی	۲۰
پرسش و پاسخ	سخنرانی و بحث گروهی	- نقش شبکه ای اجتماعی	رسانه ای مجازی	۳۰
پرسش و پاسخ	سخنرانی و بحث گروهی	نقش شبکه های اجتماعی در اجتماعی شدن سلامت	رسانه ای مجازی	۲۵

اهداف رفتاری جلسه نهم:

در پایان درس از فراگیر انتظار می‌رود:

- تاثیر عوامل فرهنگی در تصمیمات بهداشتی و ارتقا سلامت را شرح دهد. (هدف شناختی)
- تاثیر هنجار های فرهنگی در تصمیمات بهداشتی و ارتقا سلامت را شرح دهد. (هدف شناختی)
- تاثیر فرهنگ ارمانی و واقعی در تصمیمات بهداشتی و ارتقا سلامت را شرح دهد. (هدف شناختی)
- مولفه های سازمانی فرهنگ را نام ببرد. (هدف شناختی)

جدول زمان‌بندی ارائه‌ی مطالب

ارزشیابی	شیوه‌ی تدریس	رئوس مطالب	موضوع درس	جلسه ۹
				مدت زمان (دقیقه)
پرسش و پاسخ	سخنرانی و بحث گروهی	عوامل فرهنگی در تصمیمات بهداشتی و ارتقا سلامت	عوامل فرهنگی	۴۰
پرسش و پاسخ	سخنرانی و بحث گروهی	<ul style="list-style-type: none"> - ارزش ها - ۲- آداب و رسوم - ۳- عرف 	عوامل فرهنگی	۳۰
پرسش و پاسخ	سخنرانی و بحث گروهی	- فرهنگ ارمانی و واقعی	عوامل فرهنگی	۲۰
پرسش و پاسخ	سخنرانی و بحث گروهی	<ul style="list-style-type: none"> - عنصر فرهنگی - مجموعه فرهنگی 	عوامل فرهنگی	۲۰

اهداف رفتاری جلسه دهم:

در پایان درس از فراگیر انتظار می‌رود:

- مشکلات و تنگناهای اجتماعی و نقش آنها در آموزش و ارتقا سلامت
- ارائه راهکار جهت مشکلات اجتماعی موثر بر سلامت
- بحث گروهی در زمینه عوامل اجتماعی موثر بر سلامت (هر جلسه یک موضوع) با مدیریت یکی از دانشجویان در هر جلسه و جمع بندی در پایان جلسه

جدول زمان بندی ارائه‌ی مطالب

ارزشیابی	شیوه‌ی تدریس	رئوس مطالب	موضوع درس	جلسه ۱۰ مدت زمان (دقیقه)
پرسش و پاسخ	بحث گروهی	مشکلات و تنگناهای اجتماعی و نقش آنها در آموزش و ارتقا سلامت	مقدمه و ارائه آمارها	-
پرسش و پاسخ	بحث گروهی	مشکلات و تنگناهای اجتماعی و نقش آنها در آموزش و ارتقا سلامت	بحث گروه متمرکز	-
پرسش و پاسخ	بحث گروهی	مشکلات و تنگناهای اجتماعی و نقش آنها در آموزش و ارتقا سلامت	نتیجه گیری و جمع بندی	

اهداف رفتاری جلسه یازدهم:

به نام خداوند جان آفرین

دانشگاه علوم پزشکی ایران
مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی
واحد برنامه‌ریزی آموزشی
طرح درس (Lesson Plan)

در پایان درس از فراگیر انتظار می‌رود

- مشکلات و تنگناهای اجتماعی و نقش آنها در آموزش و ارتقا سلامت
- ارائه راهکار جهت مشکلات اجتماعی موثر بر سلامت
- بحث گروهی در زمینه عوامل اجتماعی موثر بر سلامت (هر جلسه یک موضوع) با مدیریت یکی از دانشجویان در هر جلسه و جمع بندی در پایان جلسه

جدول زمان بندی ارائه‌ی مطالب

ارزشیابی	شیوه‌ی تدریس	رئوس مطالب	موضوع درس	جلسه ۱۰ مدت زمان (دقیقه)
پرسش و پاسخ	بحث گروهی	مشکلات و تنگناهای اجتماعی و نقش آنها در آموزش و ارتقا سلامت	مقدمه و ارائه آمارها	-
پرسش و پاسخ	بحث گروهی	مشکلات و تنگناهای اجتماعی و نقش آنها در آموزش و ارتقا سلامت	بحث گروه متمرکز	-
پرسش و پاسخ	بحث گروهی	مشکلات و تنگناهای اجتماعی و نقش آنها در آموزش و ارتقا سلامت	نتیجه گیری و جمع بندی	

اهداف رفتاری جلسه دوازدهم:

در پایان درس از فراگیر انتظار می‌رود

- مشکلات و تنگناهای اجتماعی و نقش آنها در آموزش و ارتقا سلامت
- ارائه راهکار جهت مشکلات اجتماعی موثر بر سلامت
- بحث گروهی در زمینه عوامل اجتماعی موثر بر سلامت (هر جلسه یک موضوع)با مدیریت یکی از دانشجویان در هر جلسه و جمع بندی در پایان جلسه

جدول زمان‌بندی ارائه‌ی مطالب

ارزشیابی	شیوه‌ی تدریس	رئوس مطالب	موضوع درس	جلسه ۱۰ مدت زمان (دقیقه)
پرسش و پاسخ	بحث گروهی	مشکلات و تنگناهای اجتماعی و نقش آنها در آموزش و ارتقا سلامت	مقدمه و ارائه آمارها	-
پرسش و پاسخ	بحث گروهی	مشکلات و تنگناهای اجتماعی و نقش آنها در آموزش و ارتقا سلامت	بحث گروه متمرکز	-
پرسش و پاسخ	بحث گروهی	مشکلات و تنگناهای اجتماعی و نقش آنها در آموزش و ارتقا سلامت	نتیجه گیری و جمع بندی	

اهداف رفتاری جلسه سیزدهم:

در پایان درس از فراگیر انتظار می رود

- مشکلات و تنگناهای اجتماعی و نقش آنها در آموزش و ارتقا سلامت
- ارائه راهکار جهت مشکلات اجتماعی موثر بر سلامت
- بحث گروهی در زمینه عوامل اجتماعی موثر بر سلامت (هر جلسه یک موضوع)با مدیریت یکی از دانشجویان در هر جلسه و جمع بندی در پایان جلسه

جدول زمان بندی ارائه‌ی مطالب

ارزشیابی	شیوه‌ی تدریس	رئوس مطالب	موضوع درس	جلسه ۱۰ مدت زمان (دقیقه)
پرسش و پاسخ	بحث گروهی	مشکلات و تنگناهای اجتماعی و نقش آنها در آموزش و ارتقا سلامت	مقدمه و ارائه آمارها	-
پرسش و پاسخ	بحث گروهی	مشکلات و تنگناهای اجتماعی و نقش آنها در آموزش و ارتقا سلامت	بحث گروه متمرکز	-
پرسش و پاسخ	بحث گروهی	مشکلات و تنگناهای اجتماعی و نقش آنها در آموزش و ارتقا سلامت	نتیجه گیری و جمع بندی	

در پایان درس از فراگیر انتظار می‌رود

- مشکلات و تنگناهای اجتماعی و نقش آنها در آموزش و ارتقا سلامت
- ارائه راهکار جهت مشکلات اجتماعی موثر بر سلامت
- بحث گروهی در زمینه عوامل اجتماعی موثر بر سلامت (هر جلسه یک موضوع) با مدیریت یکی از دانشجویان در هر جلسه و جمع بندی در پایان جلسه

جدول زمان بندی ارائه‌ی مطالب

ارزشیابی	شیوه‌ی تدریس	رئوس مطالب	موضوع درس	جلسه ۱۰ مدت زمان (دقیقه)
پرسش و پاسخ	بحث گروهی	مشکلات و تنگناهای اجتماعی و نقش آنها در آموزش و ارتقا سلامت	مقدمه و ارائه آمارها	-
پرسش و پاسخ	بحث گروهی	مشکلات و تنگناهای اجتماعی و نقش آنها در آموزش و ارتقا سلامت	بحث گروه متمرکز	-
پرسش و پاسخ	بحث گروهی	مشکلات و تنگناهای اجتماعی و نقش آنها در آموزش و ارتقا سلامت	نتیجه گیری و جمع بندی	

اهداف رفتاری جلسه پانزدهم:

- در پایان درس از فراگیر انتظار می‌رود: مشکلات و تنگناهای اجتماعی و نقش آنها در آموزش و ارتقا سلامت
- ارائه راهکار جهت مشکلات اجتماعی موثر بر سلامت
- بحث گروهی در زمینه عوامل اجتماعی موثر بر سلامت (هر جلسه یک موضوع) با مدیریت یکی از دانشجویان در هر جلسه و جمع بندی در پایان جلسه

جدول زمان بندی ارائه‌ی مطالب

ارزشیابی	شیوه‌ی تدریس	رئوس مطالب	موضوع درس	جلسه ۱۰ مدت زمان (دقیقه)
پرسش و پاسخ	بحث گروهی	مشکلات و تنگناهای اجتماعی و نقش آنها در آموزش و ارتقا سلامت	مقدمه و ارائه آمارها	-
پرسش و پاسخ	بحث گروهی	مشکلات و تنگناهای اجتماعی و نقش آنها در آموزش و ارتقا سلامت	بحث گروه متمرکز	-
پرسش و پاسخ	بحث گروهی	مشکلات و تنگناهای اجتماعی و نقش آنها در آموزش و ارتقا سلامت	نتیجه گیری و جمع بندی	

اهداف رفتاری جلسه شانزدهم:

- مشکلات و تنگناهای اجتماعی و نقش آنها در آموزش و ارتقا سلامت
- ارائه راهکار جهت مشکلات اجتماعی موثر بر سلامت
- بحث گروهی در زمینه عوامل اجتماعی موثر بر سلامت (هر جلسه یک موضوع) با مدیریت یکی از دانشجویان در هر جلسه و جمع بندی در پایان جلسه

جدول زمان بندی ارائه‌ی مطالب

ارزشیابی	شیوه‌ی تدریس	رئوس مطالب	موضوع درس	جلسه ۱۰ مدت زمان (دقیقه)
پرسش و پاسخ	بحث گروهی	مشکلات و تنگناهای اجتماعی و نقش آنها در آموزش و ارتقا سلامت	مقدمه و ارائه آمارها	-
پرسش و پاسخ	بحث گروهی	مشکلات و تنگناهای اجتماعی و نقش آنها در آموزش و ارتقا سلامت	بحث گروه متمرکز	-
پرسش و پاسخ	بحث گروهی	مشکلات و تنگناهای اجتماعی و نقش آنها در آموزش و ارتقا سلامت	نتیجه گیری و جمع بندی	

اهداف رفتاری جلسه هفدهم

آزمون پایان ترم